

Josef Zimola, Relátoři českých zemských sněmů před propuknutím stavovského povstání, České Budějovice 2020, 105 s. (Bakalářská práce Historického ústavu Filozofické fakulty JU)

Posudek vedoucího bakalářské práce

Ačkoli předbělohorské sněmovnictví nezůstávalo stranou badatelské pozornosti několika generací českých historiků, jejich pozornost se zpravidla upírala na období let 1526 až 1604/1605, resp. 1611, kdy sněmovní písemnosti byly edičně zpřístupněny. Mimo zevrubnější vědecký zájem zůstával nejen obsah sněmovních jednání bezprostředně předcházejících propuknutí českého stavovského povstání, ale zejména skladba relátorů jednotlivých sněmů, kteří se zúčastnili hlasování o závěrečném usnesení. Na tento badatelský nedostatek reagoval volbou tématu své bakalářské práce Josef Zimola, jenž svůj vědecký zájem upřel ke složení relátorů z panského a rytířského stavu zastoupených na českých zemských sněmech v letech 1616 a 1617.

Základní pramennou oporu jeho rozsáhlého a časově nesmírně náročného výzkumu tvořily soupisy panských a rytířských relátorů uvedených českých zemských sněmů obsažené v Deskách zemských stavovských uložených v Národním archivu v Praze. Aby mohl s oběma soubory relátorů pracovat prozopografickou a srovnávací metodou, musel během krátké doby bakalářského studia proniknout ke každodennosti předbělohorského sněmovnictví a získat poměrně hluboký rozhled po vědeckých pracích zaobírajících se sociálními, politickými, hospodářskými, náboženskými a kulturními dějinami šlechty. Hluboká heuristika umožnila autorovi hledat odpovědi na řadu cenných badatelských otázek, které se v zásadě shodují s jednotlivými podkapitolami velmi dobře členěného spisu.

Josef Zimola rozebíral pro oba zkoumané zemské sněmy krajskou, majetkovou a náboženskou příslušnost šlechtických relátorů, studoval jejich politické kariéry, kulturní aktivity a základní příbuzenské sítě. Výsledky analýz shrnul do dílčích tabulek, grafů a map umístěných přímo v textu práce, rozsáhlé souhrnné tabulkové přehledy s řadou velmi cenných údajů zařadil na konec svého díla. Na základě dílčích analýz se pokoušel o velmi opatrnou interpretaci charakteristik relátorů obou sněmů, jež vzájemně porovnával v kontextu politického vývoje Království českého. Autor si byl dobře vědom, že některé jeho analýzy (zvláště konfesních charakteristik či příbuzenských sítí relátorů) nemohou být s ohledem na stav dostupné pramenné základny a výzkumu těchto témat obecně vyčerpávající, přesto přinesl řadu neobyčejně cenných nových poznatků, především v souvislosti až s mýtickým hodnocením českého zemského sněmu 1617 starší literaturou. Právě interpretační možnosti

konfesí relátorů a jejich příbuzenských vztahů by se mohly stát s ohledem na badatelsky perspektivní prameny předmětem rozpravy u obhajoby spisu.

Josef Zimola patří k neobyčejně přemýšlivým studentům historie, s blízkým vztahem k exaktně založeným výzkumům, v nichž může využít zvláště statistické a srovnávací metody či prozopografické techniky. Samostatně zvládá práci s archivními prameny, které dokáže se znalostí rozsáhlého souboru odborné literatury interpretovat v širším dobovém kontextu. Pokud se může opřít o exaktní analýzy pramenů, nabízí uvážlivé možnosti jejich interpretace. Jestliže nemá k dispozici paletu analýz, umí být vědecky ukázněný, skromný, věcný a velmi strážlivý. Ve svých textech doslova žije s pochybnostmi o vlastních interpretačních krocích a jejich výsledcích. To ho vybízí k neustálému promýšlení tématu a hledání nových cest. K autorovým kladům patří rovněž schopnost písemně vyjádřit své myšlenky moderní češtinou, čtivě, bez pravopisných a stylistických chyb.

Volbou tématu, jeho heuristickým ukotvením, metodologickým uchopením a především předloženými vědeckými výsledky rozsáhlá Zimolova bakalářská práce výrazně překračuje standardní nároky kladené na tento typ kvalifikačních spisů. Již na bakalářském stupni její autor jednoznačně prokázal své intelektuální schopnosti k vědecké práci v historických vědách. Předpokládám, že prozopografickému výzkumu šlechtických relátorů českých zemských sněmů se bude věnovat také v dalších kvalifikačních pracích během svého studia. Jejich završením může být odborně závažná práce o proměnách ve skladbě relátorů českých zemských sněmů v předbělohorském století, na niž česká historická věda již dlouho čeká. Pokud si Josef Zimola zvolí tuto cestu, zřejmě upřesní a doplní řadu poznatků o zkoumaných charakteristikách relátorů, jež nutně musely zůstat v bakalářské práci stranou jeho zájmu a dosavadních odborných zkušeností.

Bakalářskou práci Josefa Zimoly doporučuji k obhajobě a zcela jednoznačně ji navrhuji klasifikovat stupněm **v ý b o r n ě**.

České Budějovice 28. května 2020

prof. PhDr. Václav Bůžek, CSc.